

Тема :Вступ.

План

- 1.Історія розвитку тваринництва в Україні
- 2.Завдання і зміст навчальної дисципліни. Зв'язок з рослинництвом.
- 3.Значення галузі тваринництва для виробництва продукції харчування і сировини для легкої промисловості, його зв'язок з рослинництвом.

На українських землях тваринництво відоме вже з неоліту, коли плекали велику рогату худобу, овець, свиней і кіз, зокрема носії трипільської культури; з бронзової доби поширене конярство (особливо у степових народів, насамперед у скіфів).

Значно було розвинене тваринництво за княжої доби, конярство також для військових цілей. Від 15 століття відомий вивіз волів на Захід, пізніше й до Москви; за Гетьманщини з Лівобережжя експортовано волів і овець; проте весь час тваринництво задовольняло насамперед потреби місцевого населення. Щойно з кінця 18 століття тваринництво на Південній Україні набирає ринкового характеру: експорт вовни і волів. Але після перетворення степів на орну землю вівчарство зменшилося через брак кормової бази, а волів, які добре надавалися на розорання важкої цілини, замінили коні .

Історія розвитку тваринництва

Тваринництво – комплекс взаємозв'язаних галузей сільського господарства, що займається розведенням і використанням сільськогосподарських тварин. Воно забезпечує населення високоякісними, калорійними, дієтичними і вітамінізованими продуктами харчування (молоко, м'ясо, сир, сметана, інш. прод.) Загалом близько 60% білків, що їх споживає людина – **продукти тваринництва**.

Продукти тваринництва легко збувати тому, що вони користуються щоденним попитом, і тому часто є основою бюджету українського селянина.

Також тваринництво є сировинним джерелом для легкої (вовна, шкура, овчини), харчової та фармацевтичної промисловості

Завдання дисципліни – навчитися ефективно і з найменшими затратами вести сільське господарство.

Тваринництво та рослинництво це дві головних галузі в сільському господарстві

В українських умовах тваринництво було нерозривно пов'язане з хліборобством. Цей зв'язок був відмінний при різних системах сільського господарства.

При перелоговій — худоба мала багато кормів, і тоді держали її у великій кількості; такі умови були у першій половині 19 століття на українських степах — там плекали багато овець і волів.

З переходом до трипілля рівновага між цими двома галузями сільського господарства незабаром захиталася.

Кормова база для свійської худоби зазнала скорочення, а разом з тим меншало й останньої; одночасно тяжко було обробити землю, бо бракувало як робочої тварини, так і гною, падала врожайність і розвиток сільського господарства гальмувався.

Такий стан існував у Лісостепу, зокрема на Лівобережжі, а з 1860-х і в Степу.

- Кількість худоби, особливо овець, зменшувалася, не лише порівняно з зростанням населення, але (у деяких районах) і в абсолютних числах. Сприятливіші умови для тваринництва створилися вдруге при системі сівозміни, бо тоді зростає кормова база і збільшується родючість ґрунту, але ця система панувала лише на Західній Україні.

Агропромисловий комплекс — один з найбільших і найважливіших секторів економіки України. Від рівня розвитку, стабільності його функціонування залежить стан економіки і продовольча безпека держави, розвиток внутрішнього і зовнішнього ринків, матеріальний рівень життя населення.

Агропромисловий комплекс — складова структурна частина господарського комплексу України. Він повинен являти собою структурно завершену, збалансовану, з інтегровану, взаємозв'язану, високоефективну систему, здатну повністю забезпечити населення продуктами харчування, а зовнішню торгівлю — експортними товарами. Основною складовою агропромислового комплексу є **сільське господарство**. Другою його важливою галуззю є **харчова і переробна промисловість**. До неї належать галузі і підгалузі харчової промисловості (борошномельно-круп'яної, хлібопекарської, плодоовочево-консервної, цукрової, олійно-жирової, виноградарсько-виноробної, м'ясо-молочної, рибної та інших галузей). Третьою складовою частиною агропромислового комплексу є галузі промисловості, що виробляють для сільського господарства і харчової промисловості основні засоби виробництва.

Сучасне розведення тваринництва

Дякую за увагу

Тема :Основи анатомії і фізіології сільськогосподарських тварин.

План

- 1.Поняття про тканини, органи і системи органів сільськогосподарських тварин і їх взаємозв'язок в організмі.
- 2.Система органів руху.
- 3.Система органів травлення, особливості травлення у тварин з багатокамерним шлунком і птиці.

- Анатомія - це наука про будову організму і окремих її органів.
- Фізіологія – наука, що вивчає процеси життєдіяльності окремих органів, систем органів і організму у взаємозв'язку з навколишнім середовищем.

Основу будь якого організму становить - **клітина**.

Клітина – це найдрібніше утворення, яке можна побачити під мікроскопом . Вони різняться за формою, величиною, і функціями, але будова в них одна.

Клітина як жива форма матерії виконує такі функції: обмін речовин та енергії, розмноження, мінливість і спадковість, рух подразливість, ріст і розвиток, старіння і відмирання.

Тканина – це система клітин і неклітинних утворень, які характеризуються загальним типом обміну речовин, загальними рисами будови і пристосування до виконання однорідних функцій.

Всі тканини, які становлять організм, поділяються на 4 основних типи:

Епітеліальні, сполучні, м'язеві, нервові.

Епітеліальні тканини - покривають зверху тіло тварини або вистелені всередині органи травлення з їх залозами, органи дихання, черевну порожнину. Вони входять у склад оболонки, які покривають органи зверху.

Сполучні тканини-виконують захисну і трофічну функцію. Ці тканини поширені по всьому організмі і є в усіх органах, зв'язують різні частини тіла між собою.

М'язова тканина здатна скорочуватись, викликаючи рух окремих органів або переміщення тварини в просторі. Розрізняють гладку, поперечносмугасту і серцеву м'язові тканини.

- **Нервова тканина** служить для сприймання і передачі подразнення. Подразники зовнішнього середовища (звук, світло, запах, та ін.) викликають нервовий імпульс, який передається до органів і тканин, здійснюючи реакцію на подразнення.

Орган – це частина тіла , яка має певну форму і будову та виконує специфічну функцію

- **Система органів** – сукупність різних органів, які виконують одну спільну функцію.
- В організмі тварин розрізняють такі системи органів: руху, чуття, шкірного покриву, травлення, дихання лімфо – та кругообігу, виділення, розмноження, нервову систему внутрішньої секреції.
- Всі системи органів перебувають у тісному зв'язку і взаємодії, що дозволяє організму існувати.

Органи руху

- Система органів довільного руху забезпечує пересування тварини, захоплення і пересування корму, вдих і видих та інші функції, формує екстер'єр. Ця система поділяється на пасивні (скелет) і активні (м'язи) органи руху.

Скелет ВРХ

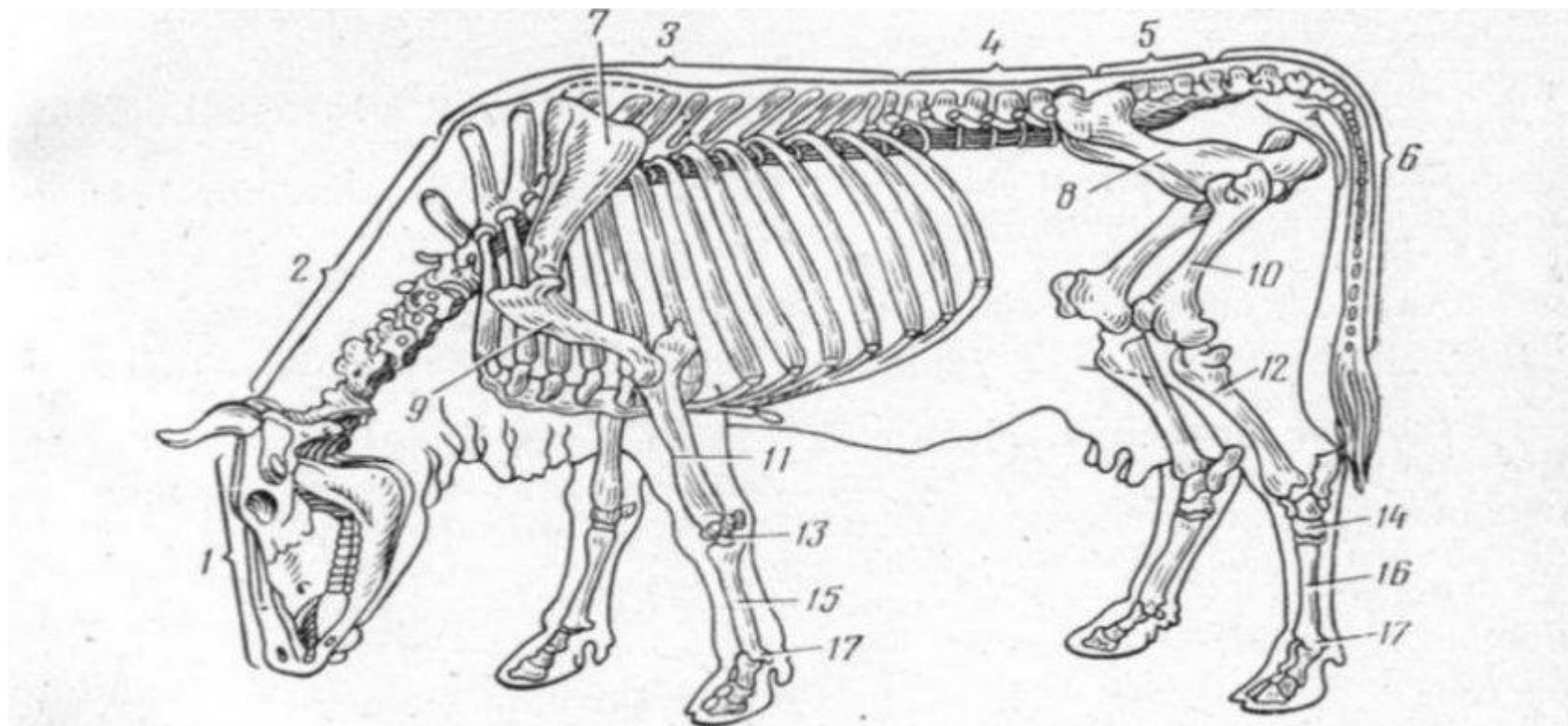

Рис. 7. Скелет коровы:

1 — череп; 2 — шейный; 3 — грудной; 4 — поясничный и 5 — крестцовый отделы скелета туловища; 6 — скелет хвоста; 7 — плечевой пояс (лопатка); 8 — тазовый пояс; 9 — плечевая кость; 10 — бедренная кость; 11 — кости предплечья; 12 — кости голени; 13 — кости запястья; 14 — кости заплюсны; 15 — кости пясти; 16 — кости плюсны; 17 — кости пальцев.

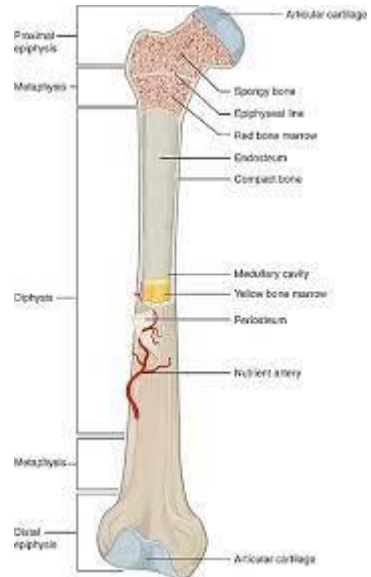
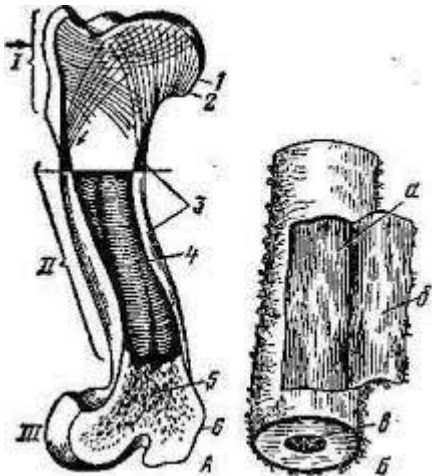
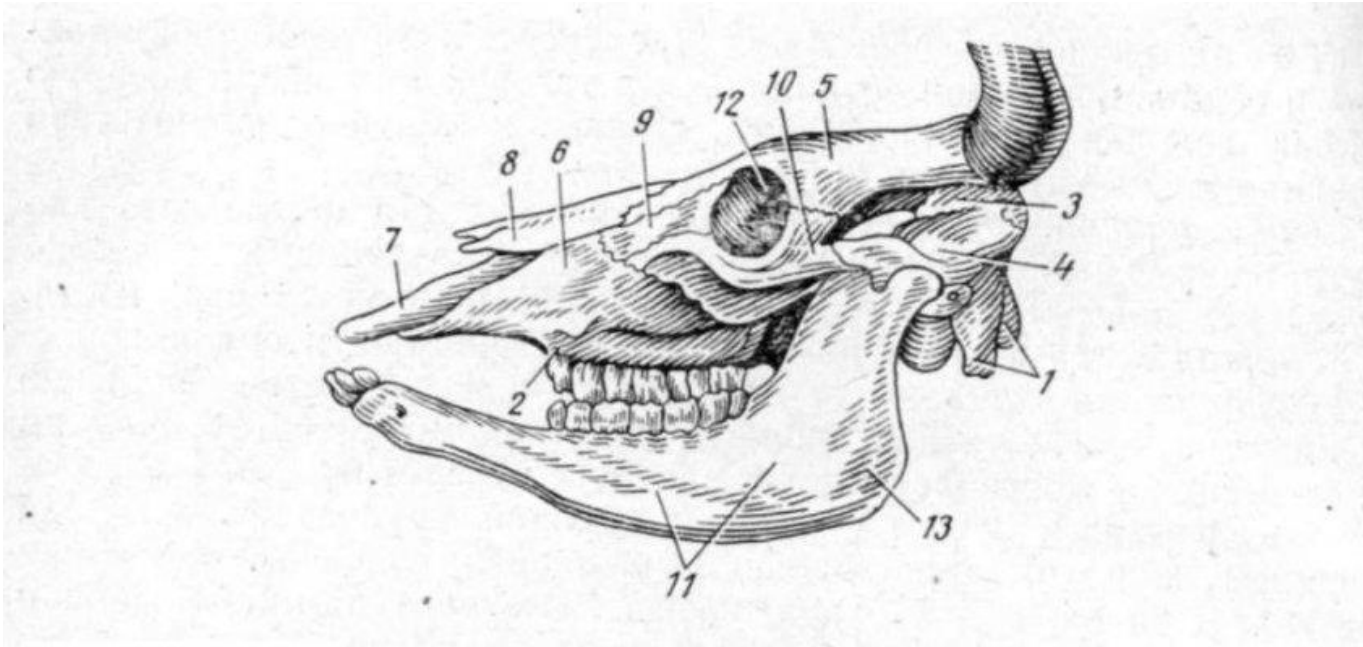
Скелет побудований з кісток, хрящів і зв'язок і є основою тіла тварин, захищає м'які органи від ударів.

Кістки, які становлять скелет, розрізняють за формою, будовою, і функціями. За формою кістки бувають плоскі, довгі (трубчасті) та короткі.

Плоскі кістки(черепа ребра)мають велику довжину і ширину виконують захисну функцію.

Довгі(трубчасті) кістки виконують опірну функцію і забезпечують пересування тварин.

Короткі кістки,які мають однакову довжину, товщину і ширину,пом'якшують різні поштовхи під час руху. До них відносять кістки зап'ястя, плюсни, тіла хребців.

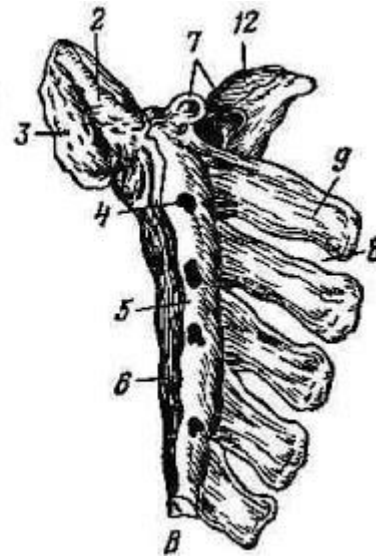
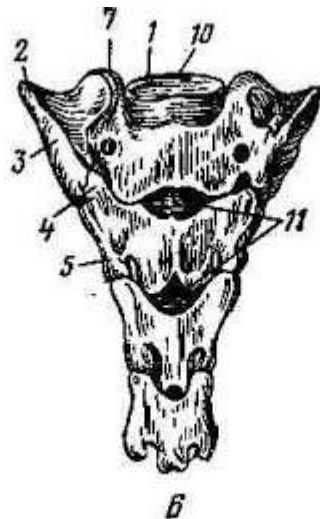
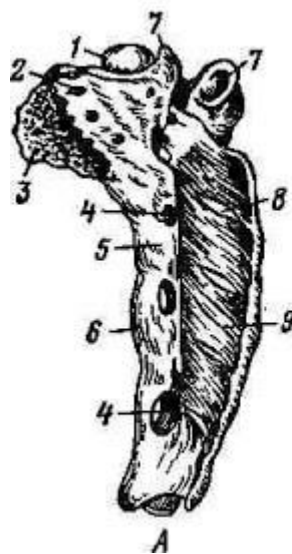
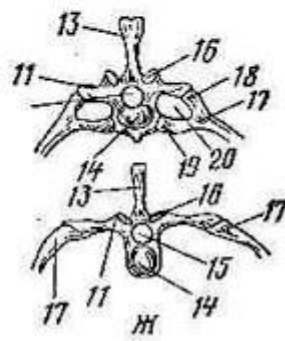
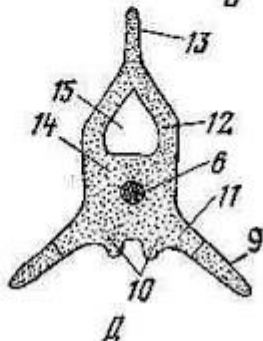
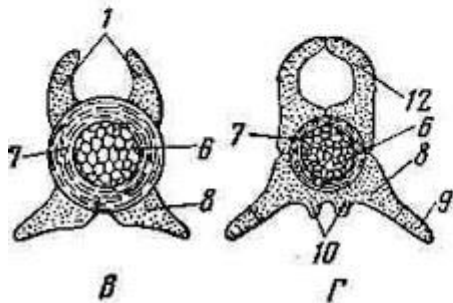
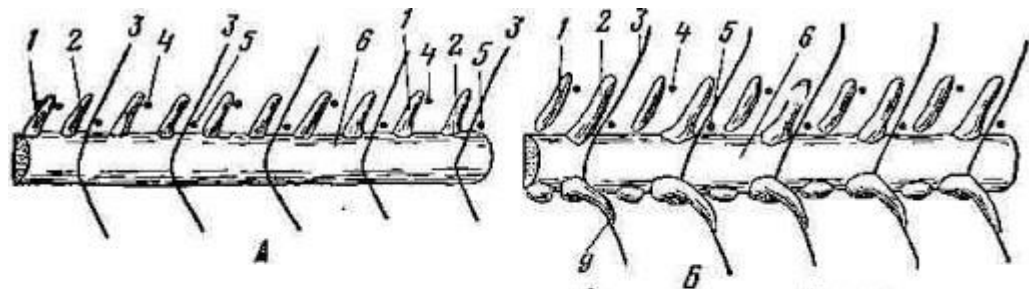

Скелет поділяється на осьовий і периферичний

Осьовий скелет - це скелет голови (череп), шиї, тулуба і хвоста.

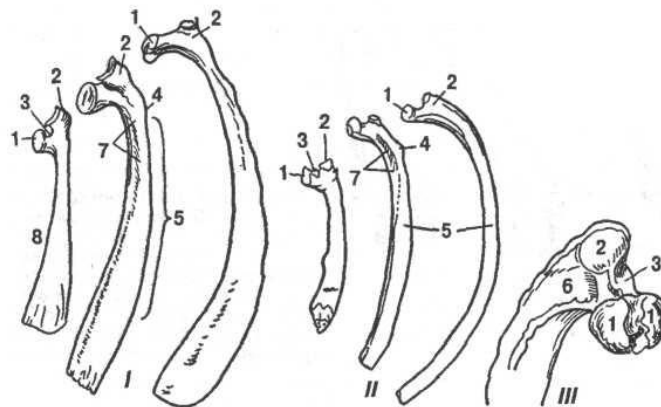
Скелет тулуба складається з хребта, ребер і грудної кістки.

Хребет побудований з окремих хребців. Кожен хребець має тіло, дужку, м'язові і суглобові відростки. Хребет захищає спинний мозок і внутрішні органи, є опорою тла тварини і бере участь у русі тварин.

Редра – парні кістки тулуба, які становлять скелет бокових стінок грудної клітки.

- Редра вузькі дугоподібні вигнуті кістки. Верхнім кінцем редра з'єднані з хребцями, нижнім(грудним) кінцем справжні редра з допомогою хряща з'єднані до грудної кістки.

Периферичний скелет – це скелет кінцівок.

- Кінцівки служать тваринам для руху. У скелеті кінцівок розрізняють плечовий пояс на передніх і тазовий на задніх, і скелет вільних кінцівок. Скелет передніх кінцівок складається з лопатки, плечової кістки, передпліччя, кісток зап'ястя, п'ястка і пальці.
- Тазовий пояс побудований з парних кісток і кістки вільної кінцівки (стегнова, велика і мала променева, кістки заплесни, плесни і пальців).
- Зрощені кістки тазового поясу утворюють таз.

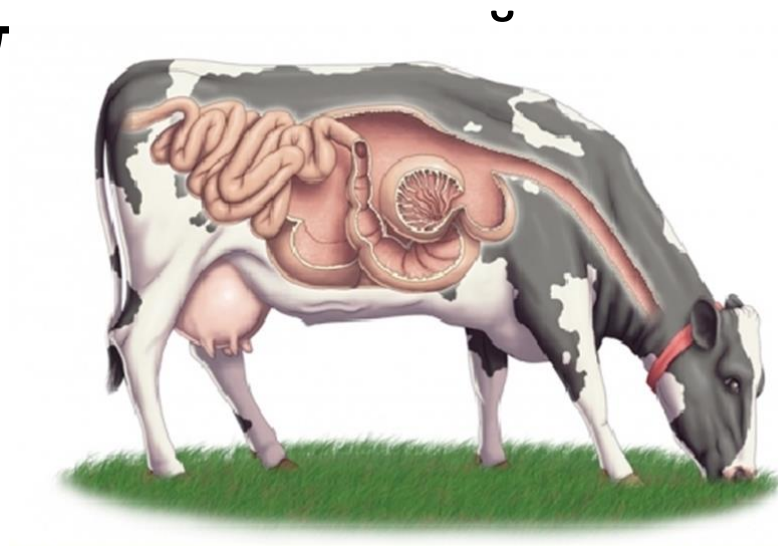
Травна система

Травний тракт умовно поділяють на три відділи: передній, середній і задній.

До переднього відносять ротову порожнину, гортань і стравохід.

Середній відділ – шлунок, тонкий кишечник, печінка, підшлункова залоза.

Задній відділ
кишечнику.

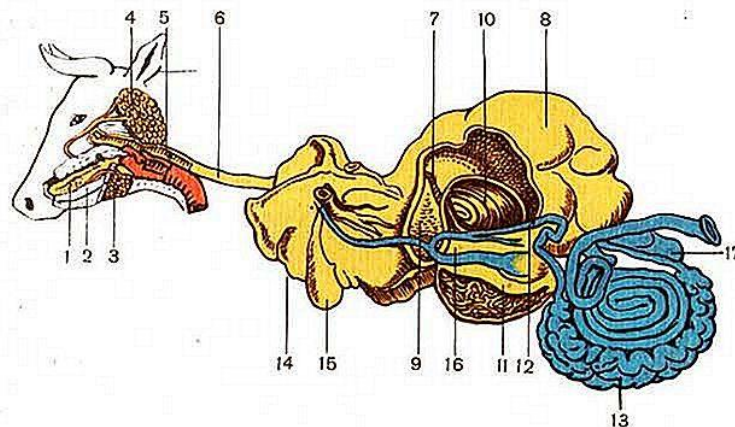

відділом

Ротовою порожниною називають простір, обмежений з боків і спереду зубами, зверху твердим піднебінням, внизу- дном, де розміщений язик.

Гортань – трубчастий орган лійкоподібної форми, який з’єднує носову і ротову порожнини з початком стравоходу і гортанню.

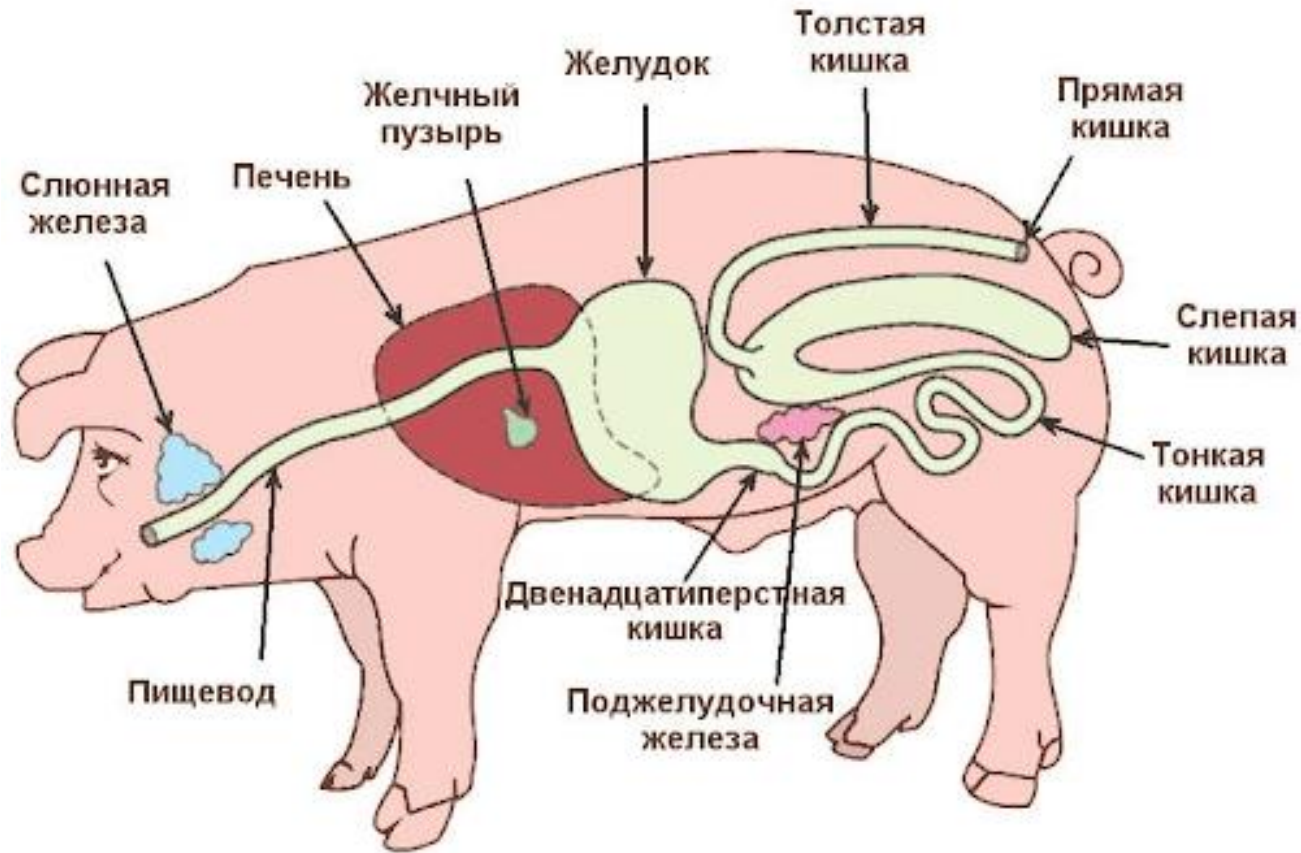
Стравохід трубчастий орган, по якому захоплений корм потрапляє в шлунок. Шлунок буває одно - і багатокамерним.

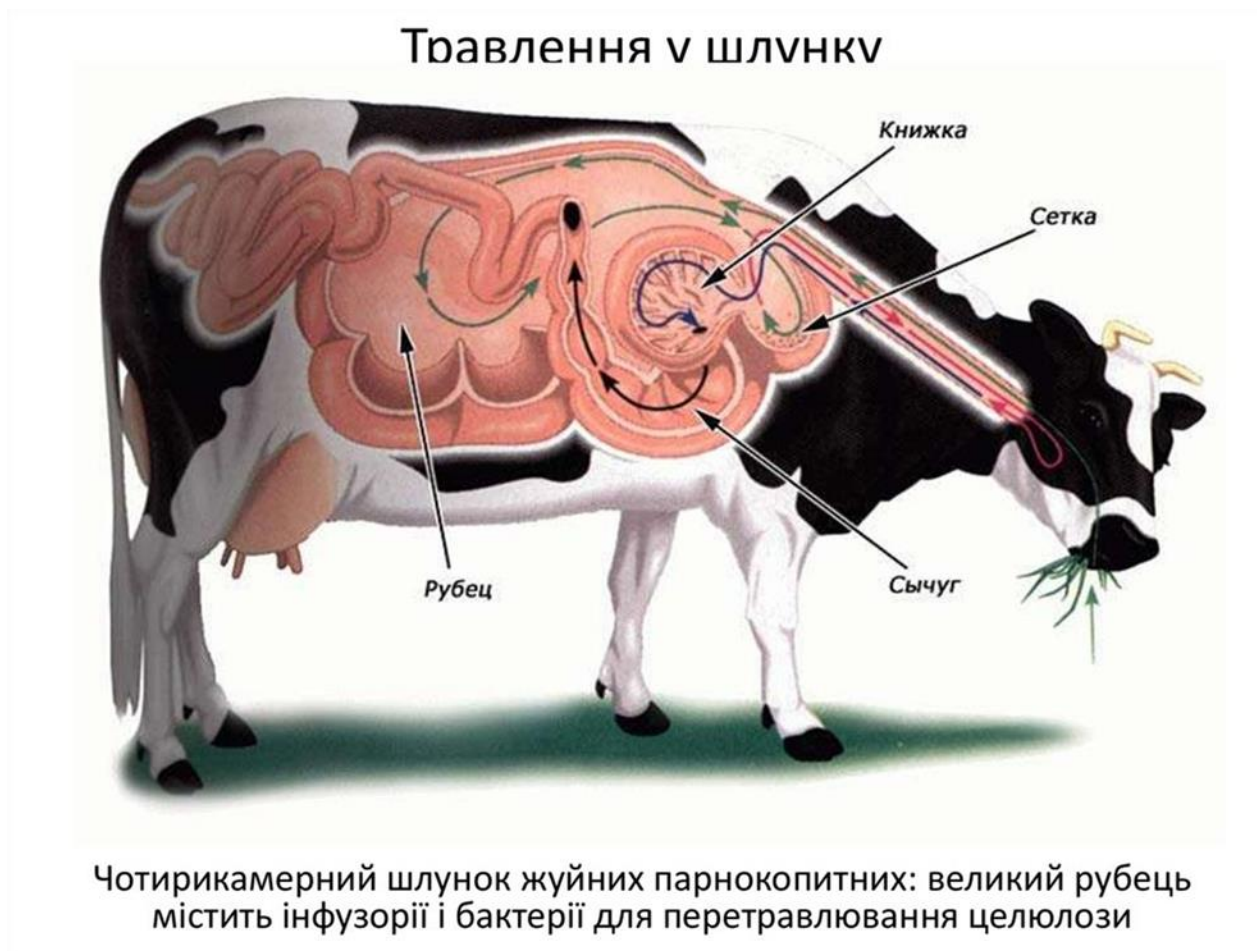
Органы пищеварения коровы:

1— язык; 2— подъязычная слюнная железа; 3— поднижнечелюстная слюнная железа; 4— околоушная слюнная железа; 5— глотка; 6— пищевод; 7— пищеводный желоб; 8— рубец; 9— сетка; 10— книжка; 11— сызгус; 12— двенадцатиперстная кишка; 13— тонкая кишка; 14— прямая кишка; 15— задний проход; 16— поджелудочная железа; 17— слепая кишка.

Однокамерный шлунок є в коней , свиней, і м'ясоїдних тварин. Він має вхідний і вихідний отвір, малу і велику кривизну

У ВРХ, овець, кіз шлунок складається із чотирьох камер.

Перші три камери(рубець, сітка, книжка)- передшлунки, які не мають травних залоз.

- **Тонкий** відділ кишечника розміщений в правій половині тулуба і складається з дванадцятипалої, порожньої і клубової кишки.
- **Печінка** розміщена у правому підребер'ї. Виконує різносторонні функції.
- **Товстий** відділ кишечника включає сліпу, ободову і пряму кишку.

Травлення пtiці

Травна система

У пtiць вона складається з великого числа відділів. Замість зубів у пtiць є роговий дзьоб, гострі краї якого дозволяють захоплювати, утримувати, а інколи і подрібнювати їжу. В роті (1) їжа змочується слиною. Довгий стравохід (2) у зернодних і хижих пtiць розширюється в зоб (3). Потім їжа поступає в залозистий шлунок (4), де піддається дії шлункового соку. Із залозистого шлунку вона проходить в мускульний (5). Його стінки утворені сильними м'язами і вистелені щільною оболонкою (кутикулою). У порожнині мускульного шлунку знаходяться дрібні камінчики, які пtiця заковтує з їжею. При скороченні м'язових стінок вони перетирають їжу. Перетерта їжа поступає в тонкий кишечник (6). У його початковий відділ відкриваються протоки печінки (8) і підшлункової залози (9). Під впливом їх ферментів і ферментів залоз стінок тонкого кишечника їжа перетравлюється остаточно, поживні речовини всмоктуються. Наступний відділ, товста кишка (9) короткий. На межі тонкої і товстої кишки знаходяться два сліпих відростки. У останньому відділі травної системи, клоаці (10), куди відкриваються також протоки статевих залоз і сечоводи, залишки їжі не затримуються і швидко викидаються через клоачний отвір назовні. (Це ще одне пристосування до польоту). Птахи споживають багато їжі, вона швидко перетравлюється із-за інтенсивного обміну речовин.

Дякую за увагу

ГОДІВЛЯ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

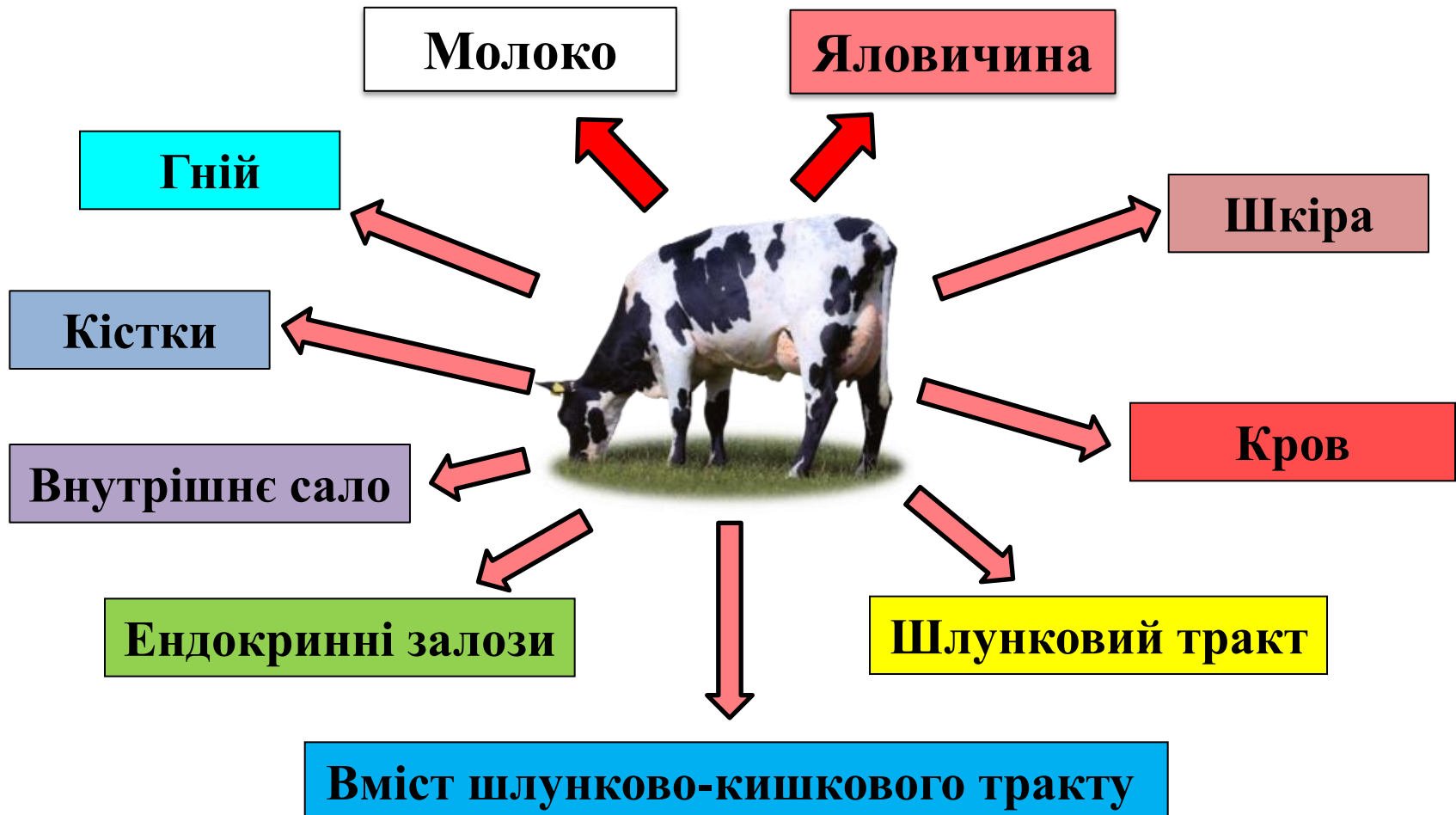
П Л А Н

- 1. Біологічно-господарські ознаки ВРХ.**
- 2. Особливості годівлі бугаїв-плідників.**
- 3. Годівля тільних сухостійних корів.**
- 4. Годівля дійних корів.**
- 5. Годівля молодняку худоби.**
- 6. Відгодівля великої рогатої худоби.**

1. БІОЛОГІЧНО-ГОСПОДАРСЬКІ ОЗНАКИ ВРХ

ПРОДУКЦІЯ СКОТАРСТВА

ХІМІЧНИЙ СКЛАД МОЛОКА КОРІВ

Макроелементи – 10

Мікроелементи – 20

Вітаміни – 20

Ферменти – 30

Жирні кислоти – 150

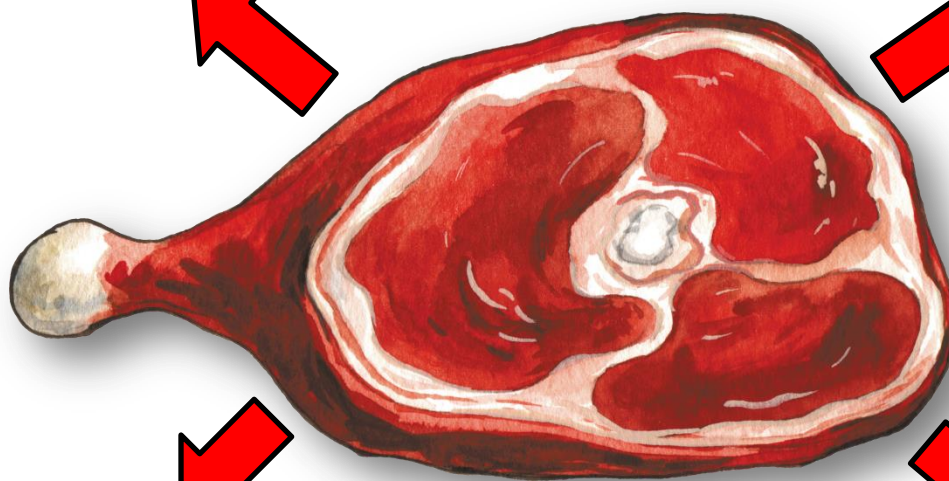
Амінокислоти – 20

ХІМІЧНИЙ СКЛАД ЯЛОВИЧНИНИ

Вода
67,7%

Білки
18,9%

Мінеральні
речовини 1,0%

Жири
12,4%

БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВРХ

До 25% протеїну в раціонах худоби можна замінювати синтетичними азотистими сполуками.

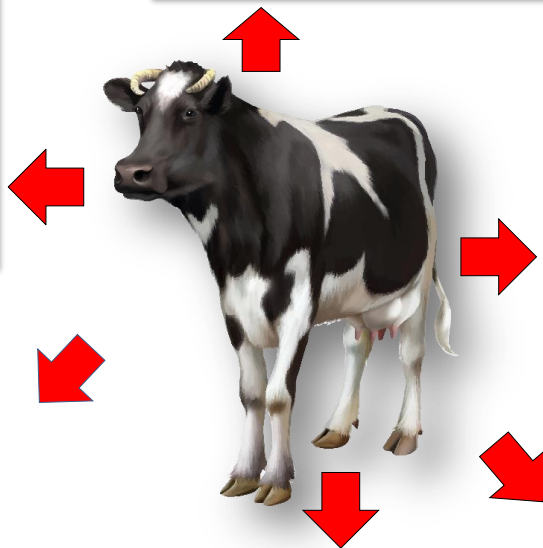
На одиницю корму корови виробляють більше продукції для людини, ніж інші с.-г. тварини.

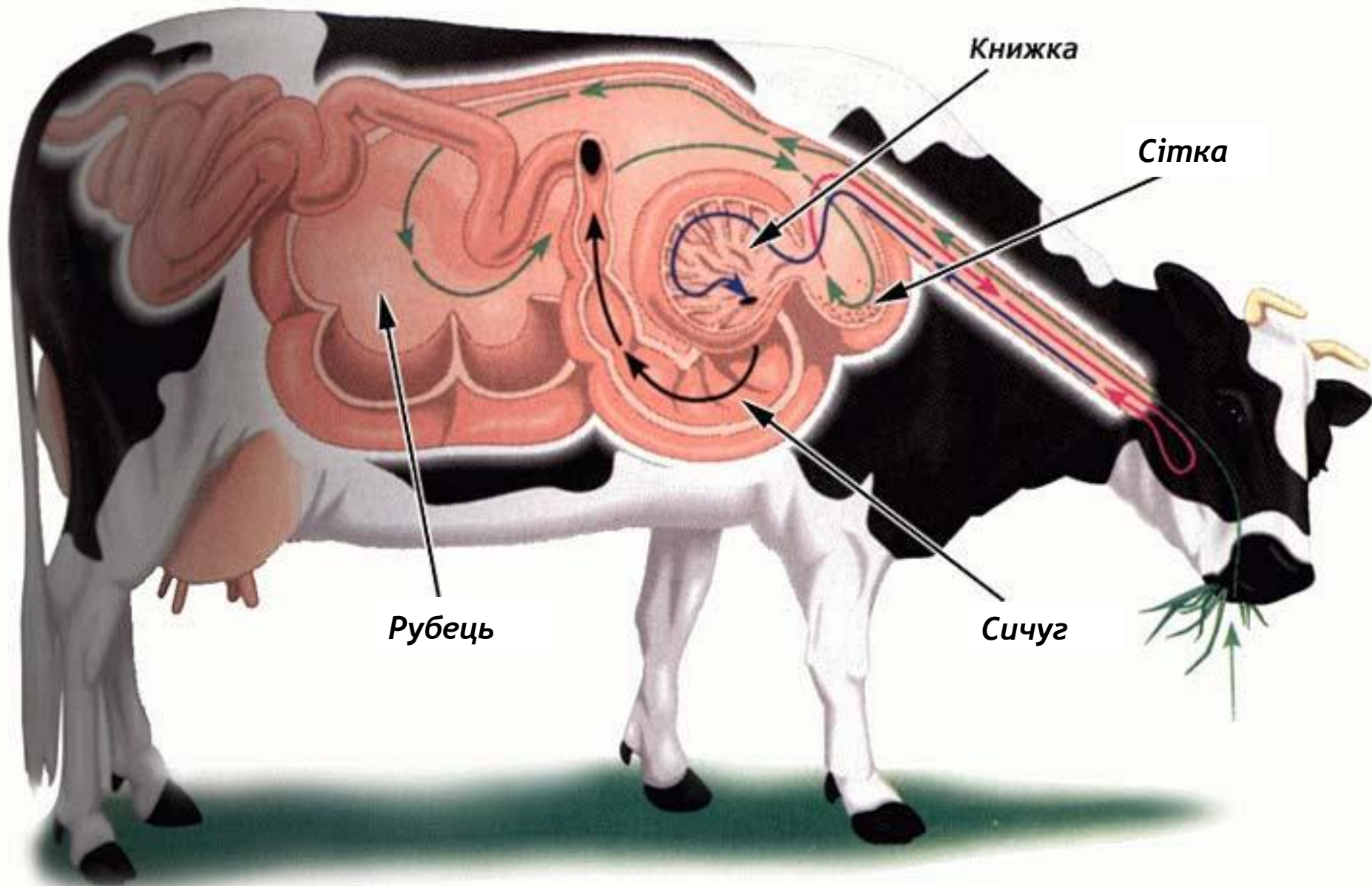
Енергію корму в енергію продуктів харчування молочна худоба перетворює на 25%.

ВРХ здатна споживати і добре засвоювати дешеві рослинні корми, що містять багато клітковини.

У ВРХ порівняно тривалий період життя (35-40 років).

За рівнем продуктивності ВРХ значно переважає інших с.-г. тварин.

БУДОВА ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

2. ОСОБЛИВОСТІ ГОДІВЛІ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

Норми годівлі бугаїв-плідників залежать:

- жива маса,**
- вік,**
- інтенсивність використання (статеве навантаження).**

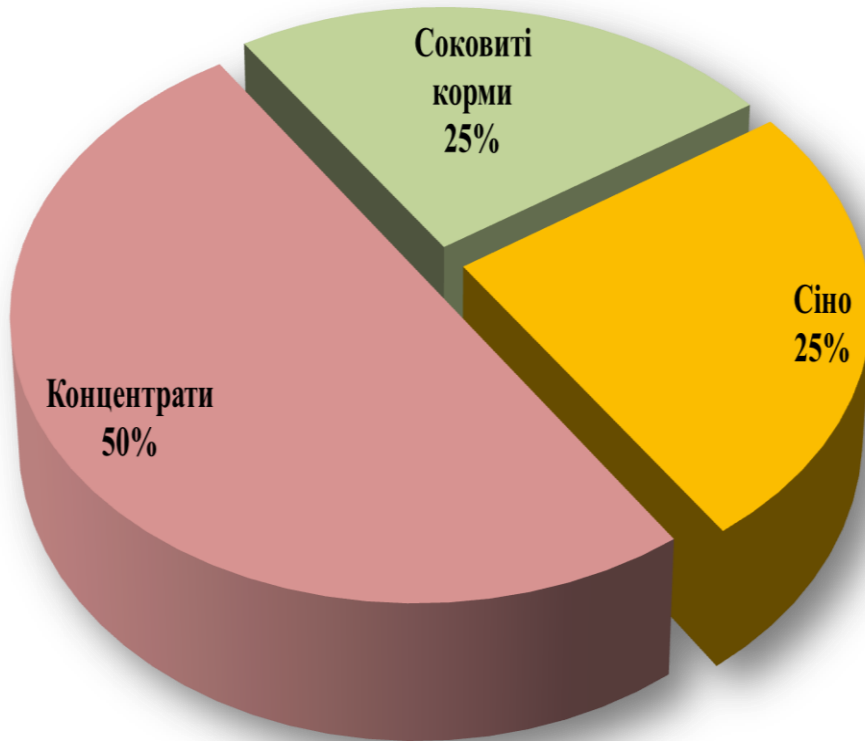
Статеве навантаження на бугая-плідника:

- середнє – 1 дуплетна садка на тиждень;**
- інтенсивне – 2 або 3 дуплетні садки на тиждень.**

СТРУКТУРА РАЦІОНІВ ДЛЯ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

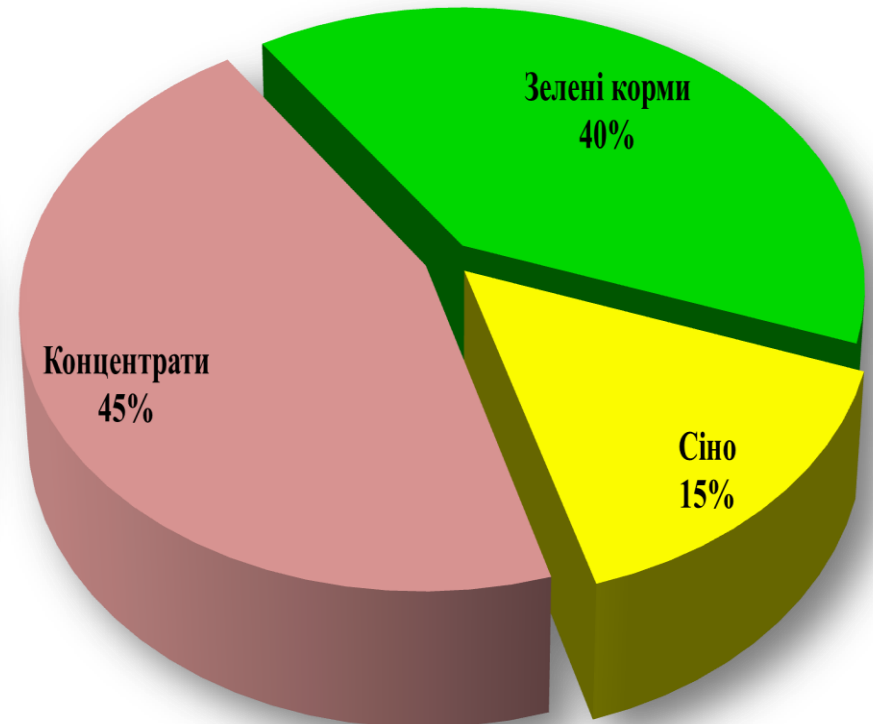
а) зимовий період:

- ☑ сіно – 25-40%;
- ☑ соковиті – 25-30%;
- ☑ концентрати – 40-50%.

б) літній період:

- ☑ сіно – 15-20%;
- ☑ зелена маса – 30-40%;
- ☑ концентрати – 35-45%.

Добові даванки основних кормів для бугаїв-плідників на 100 кг живої маси, кг/добу:

зимовий період:

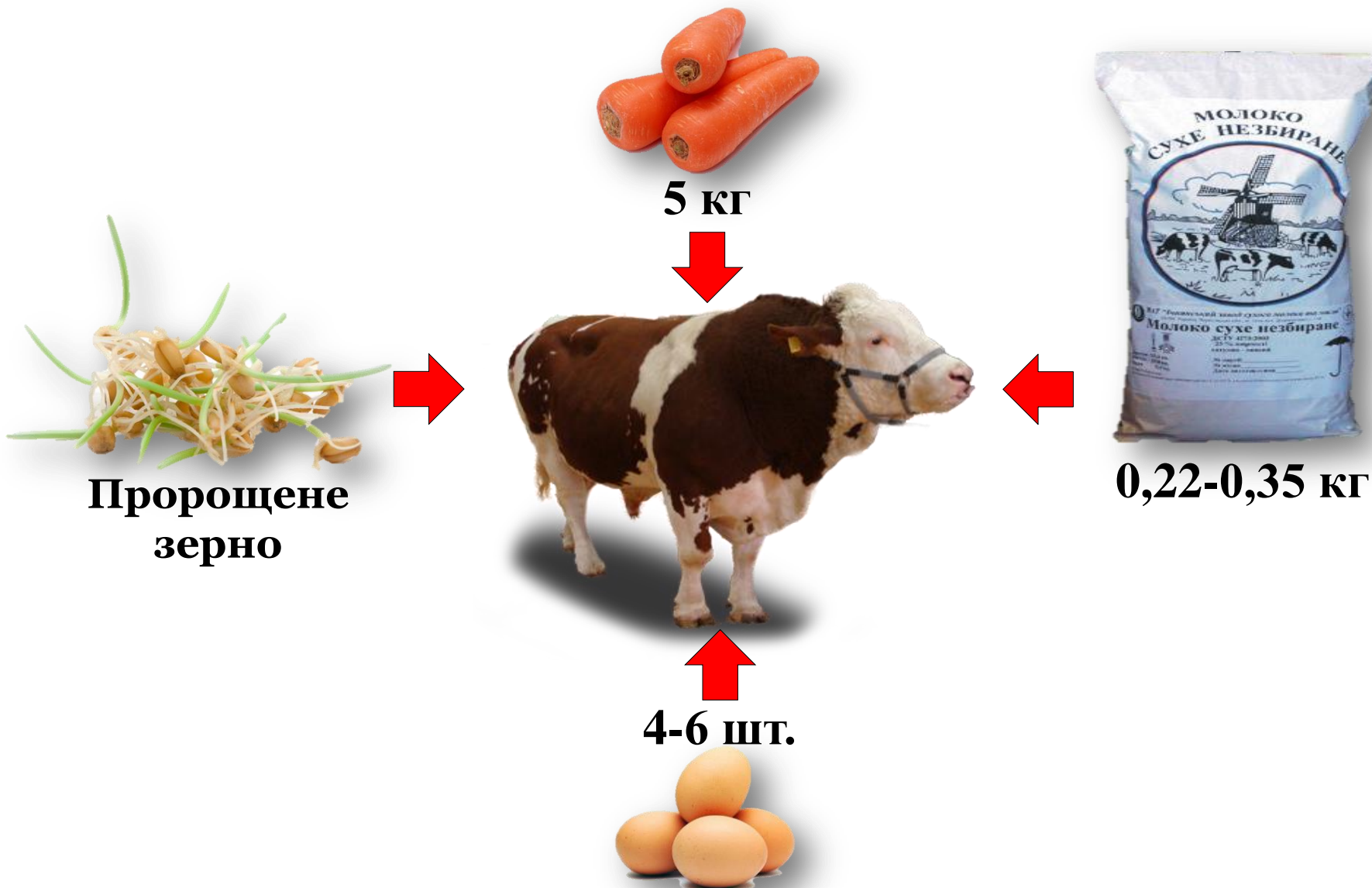
- сіно – 0,8-1,0;
- силос або сінаж – 0,8-1,0;
- коренеплоди – 1,0-1,5;
- зернові концентрати – 0,4-0,5;
- тваринні корми – 0,05.

літній період:

- зелена маса – 2,0-2,5;
- сіно (свіжо заготовлене) – 0,4-0,5;
- концентровані корми – 0,3-0,4;
- тваринні корми – 0,05.

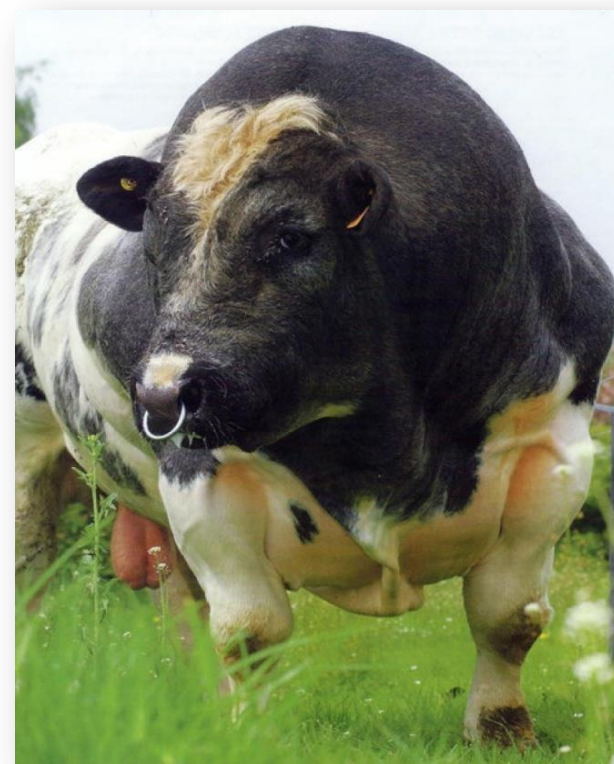

ОБОВ'ЯЗКОВІ КОРМИ В РАЦІОНІ ПРИ ІНТЕНСИВНОМУ ВИКОРИСТАННІ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

НЕ ЗГОДОВУЮТЬ БУГАЯМ-ПЛІДНИКАМ:

- ⇒ солома;
- ⇒ жом;
- ⇒ брага, пивна дробина;
- ⇒ макуха та шріт хрестоцвітих;
- ⇒ зелена маса хрестоцвітих;
- ⇒ сечовина та амонійні солі.

В раціонах бугаїв-плідників обмежують кількість об'ємистих кормів, щоб не викликати росту черева!

При згодовуванні великої кількості водянистих, особливо з високим вмістом нітратів, коренеплодів у раціоні може погіршуватись якість сім'я плідників.

Не можна вводити до раціонів корми з ознаками псування, а також на тривалий час замінювати трав'яний силос на кукурудзяний, оскільки останній містить *фітоестрогени*, які знижують потенцію і погіршують сперматогенез.

Годують племінних бугаїв 3 рази на добу:

- ☑ ранком – 1/2 концкормів, частину коренеплодів, 2-3 кг сіна;
- ☑ в обід – силос чи сінаж і решту коренеплодів;
- ☑ на ніч – решту сіна й концкормів.

3. ГОДІВЛЯ ТІЛЬНИХ СУХОСТІЙНИХ КОРІВ

Вплив тривалості сухостійного періоду на молочну продуктивність

Тривалість сухостійного періоду	Майбутня молочна продуктивність
80-90 днів	Зниження надою на 5-8%
20 днів	Зниження надою на 20%
40 днів	Зниження надою на 5-10%

Сухостійний період (45-60 діб)

Телята з ознаками гіпотрофії

Норми годівлі тільних сухостійних корів залежать:

- жива маса;*
- вік;*
- вгодованість;*
- очікуваний надій.*

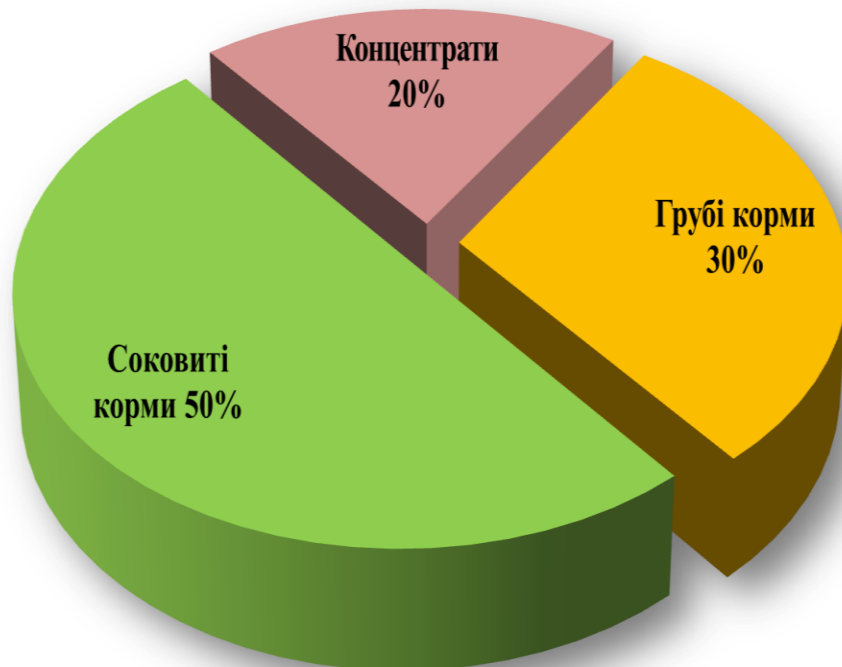
Норми годівлі тільних сухостійних корів підвищують:

- для корів віком до 5 років – на 10% для компенсації витрат на ріст;
- для корів нижчесередньої вгодованості – на 10%.

СТРУКТУРА РАЦІОНІВ ДЛЯ ТІЛЬНИХ СУХОСТІЙНИХ КОРІВ

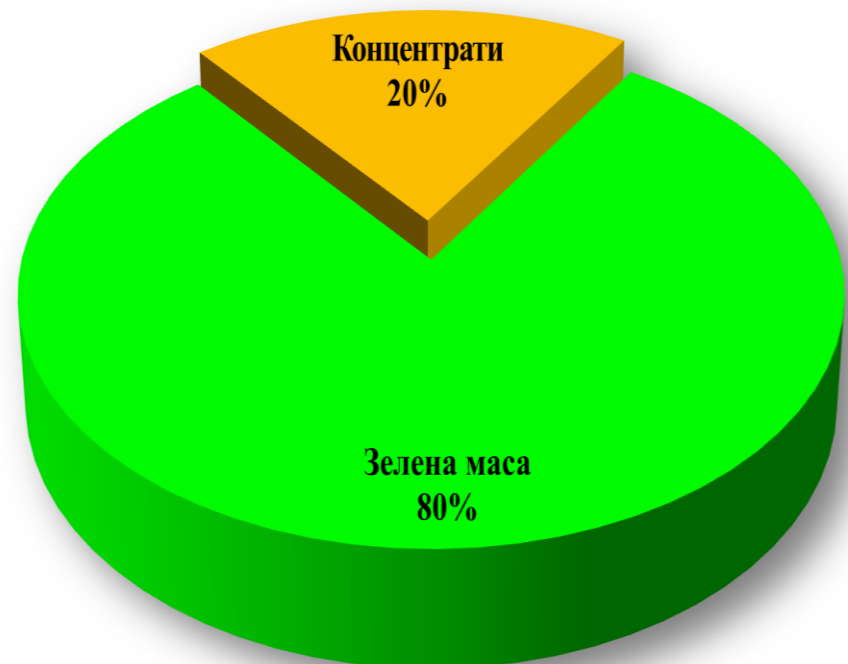
а) зимово-стійловий період:

- ❑ грубі корми – 30%,
у т. ч. сіно – 20%;
- ❑ соковиті – 50%;
- ❑ концентровані – 20%.

б) літньо-пасовищний період:

- ❑ зелені корми – 80-85%;
- ❑ концентровані – 15-20%.

Добові даванки кормів

(на 100 кг живої маси), кг:

- ❑ **грубі корми – 1,0-2,0 в т.ч.:**
 - сіно – 0,8-1,0;
 - солома ярих культур – 0,4-0,5;
- ❑ **соковиті – 4,0-6,0 в т.ч.:**
 - коренеплоди – 2,0-3,0;
 - сінаж – 2,0-3,0;
- ❑ **концентрати – 0,4-0,6.**

Не можна згодовувати:

- мерзлих кормів, уражених цвіллю, з ознаками гниття;
- кислого жому, браги;
- макухи й шротів з високим вмістом алкалоїдів і глюкозидів;
- синтетичних азотистих сполук.

ОСОБЛИВОСТІ ГОДІВЛІ ТІЛЬНИХ КОРІВ ПЕРЕД ОТЕЛОМ

За 10 днів до отелення – наполовину зменшують кількість соковитих кормів і виключають солом'яну січку.

За 5-6 діб до отелення – залишають лише вдосталь високоякісне злаково-бобове сіно.

За 2-3 доби – з раціону вилучають концентровані корми.

В останні 7-10 днів перед отеленням – із раціонів виключають кальцієві добавки, щоб штучно створити перед отеленням негативний баланс кальцію (профілактика родильного парезу, залежування та ін. хвороб при отеленнях).

4. ГО ДІВЛЯ ДІЙНИХ КОРІВ

ПЕРІОДИ ЛАКТАЦІЇ КОРІВ

Відновний – 10-15 днів.

Роздоювання – 60-90 днів (40-45% молока).

Розпал – 100-120 днів (30-35% молока).

Спад – 60-100 днів (20-25% молока).

Запуск – 15-30 днів.

Із 140 г поживних речовин, що надійшли з кров'ю, утворюється 120 г органічних речовин молока.

Для утворення 1 кг молока необхідно, щоб через молочну залозу пройшло біля 400-500 л крові.

Норми годівлі дійних корів залежать:

- жива маса;*
- вік;*
- вгодованість;*
- середньодобовий надій.*

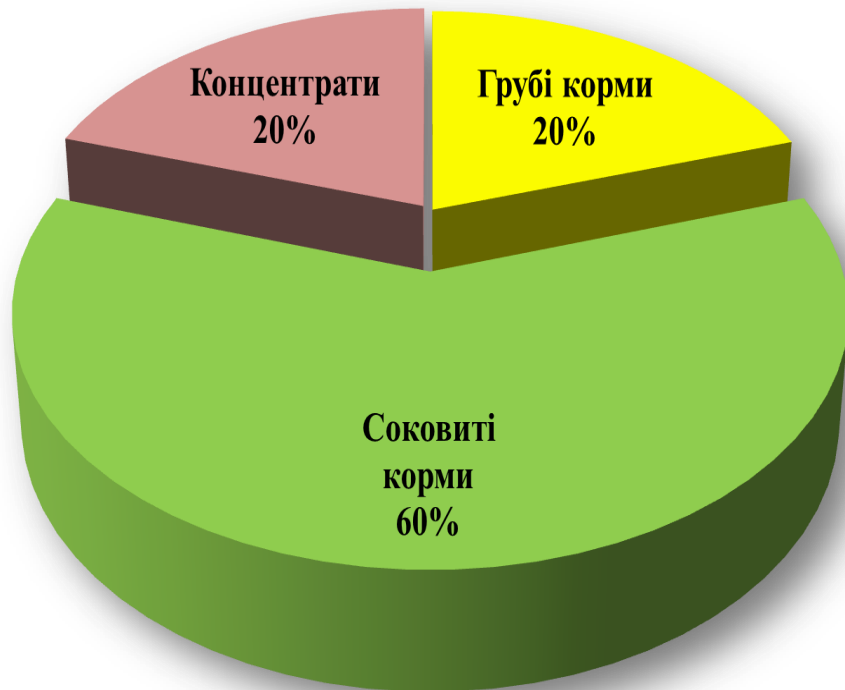

На кожні 100 кг живої маси дійним коровам потрібно 1 корм. од. для підтримання життя і 0,5 корм. од. на кожний кілограм молока.

СТРУКТУРА РАЦІОНІВ ДЛЯ ДІЙНИХ КОРІВ:

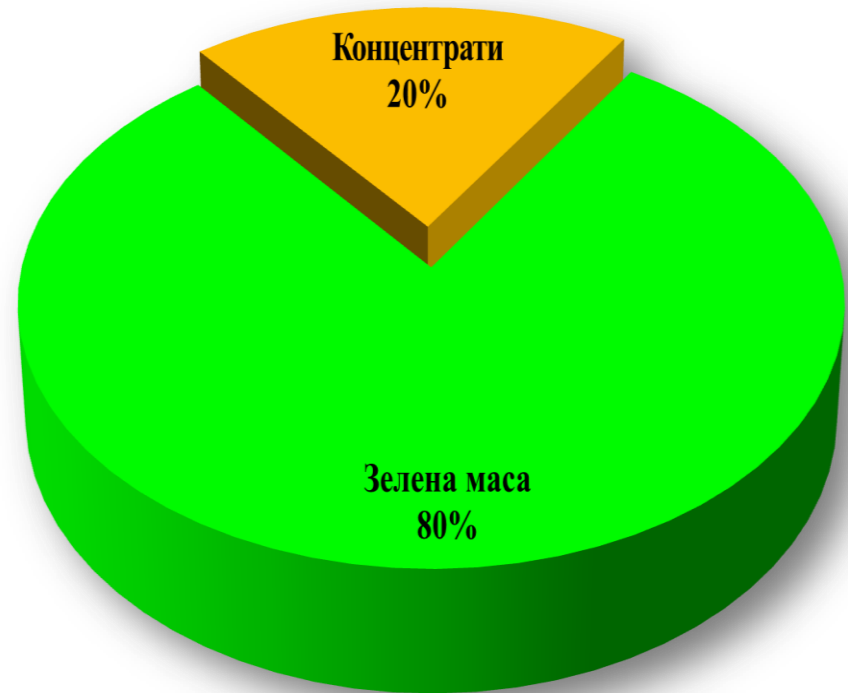
а) зимово-стійловий період:

- ❑ грубі корми – 20%;
- ❑ соковиті – 60%;
- ❑ концентровані – 20%.

б) літньо-пасовищний період:

- ❑ зелені корми – 80-85%;
в т.ч.зел. конвеєра – 10-20%;
- ❑ концентровані – 15-20%.

ОСОБЛИВОСТІ ГОДІВЛІ ДІЙНИХ КОРІВ ПІСЛЯ ОТЕЛУ

Фізіологічний стан корови	Корми, кг				
	сіно	сінаж	силос	корене- плоди	концен- трати
У день отелення	досхочу	—	—	—	0,5-1,5
На 3-й день після отелення	досхочу	2-3	1-2	2-3	1,5-2,0
На 4-7-й день після отелення	4-5	3-4	2-3	3-4	2-3
Із 8-10-го дня після отелення	6-7	5-6	4-7	5-8	3-5

За показниками надою кожної корови на 14-й день після отелу можна приблизно прогнозувати її молочну продуктивність – для цього надій на 14-й день множать на коефіцієнт 1,3.

ПРОГНОЗУВАННЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ (за Дж. Даттоном)

Добовий надій на 14-й день після отелення, кг	Максимальний добовий надій, до якого роздоюють корови, кг	Надій за лактацію роздоєної корови, кг
12,5	16,2	3200
15,0	19,5	3800
17,5	22,8	4400
20,0	26,0	5000
22,5	29,2	5600
25,0	32,5	6250
27,5	35,8	6875

Роздій корів – це комплекс зоотехнічних та організаційно-господарських заходів, спрямованих на підвищення молочної продуктивності (повноцінна авансована годівля, правильний масаж вимені, старанне видоювання молока, що стимулює секреторну діяльність).

Авансована годівля – це додаткова до основного добового раціону кількість концентрованих та молокогінних кормів загальною поживністю 2-3 корм. од.

Добові даванки кормів

(на 100 кг живої маси), кг:

- ❑ **грубі корми** – 1,5-2,0,
в т.ч.: сіно – 1,0-1,5,
 солома – 0,4-0,5;
- ❑ **соковиті корми** – 8,0-10,0,
в т.ч.: коренеплоди – 2,0-4,0,
 силос – 3,0-4,0,
 сінаж – 2,0-3,0;
- ❑ **концентровані корми** – 0,4-0,6.

Годівля високо-продуктивних корів

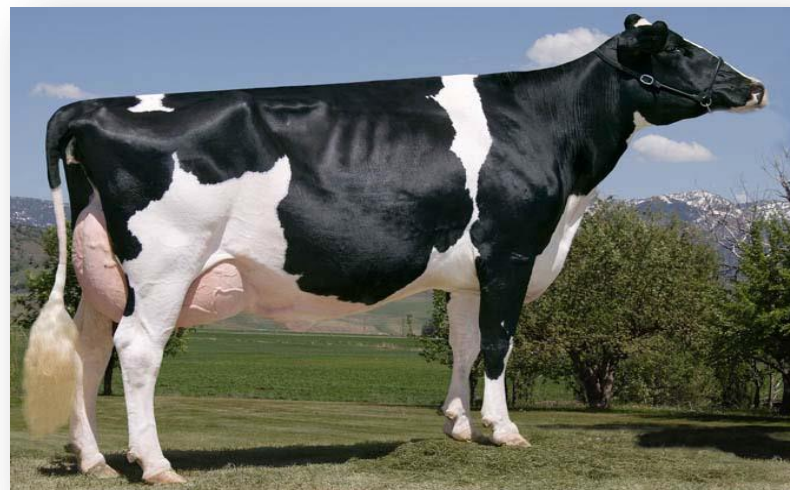

У раціони включають:

- доброякісне сіно 2-3-х видів – 5-6 кг,
- трав'яну січку – 2-3 кг,
- бобово-злаковий сінаж – 12-15 кг,
- високоякісний кукурудз. Силос – 15-20кг,
- мелясу – до 1,5 кг,
- кормові буряки – 15-20 кг,
- дерть ячменю або кукурудзи – 4-6 кг;
 - зелену масу – 50-60 кг,
 - свіже сіно – 3-4 кг,
 - концентровані корми – 8-12 кг.

У раціони не включають:

- ✓ жом,
- ✓ брагу,
- ✓ січку соломи,
- ✓ малопоживні об'ємисті корми,
- ✓ сечовину (як джерело протеїну).

Наслідки ненормованої годівлі високопродуктивних корів

Через недостатню утилізацію молочної кислоти в передшлунках і нестачу мінеральних речовин та вітамінів настає зниження синтезу сполучнотканинних білків, від чого послаблюється міцність зв'язків і фасцій, що часто призводить до розриву сухожилля, обриву вимені, розм'якшення рогу ратиць.

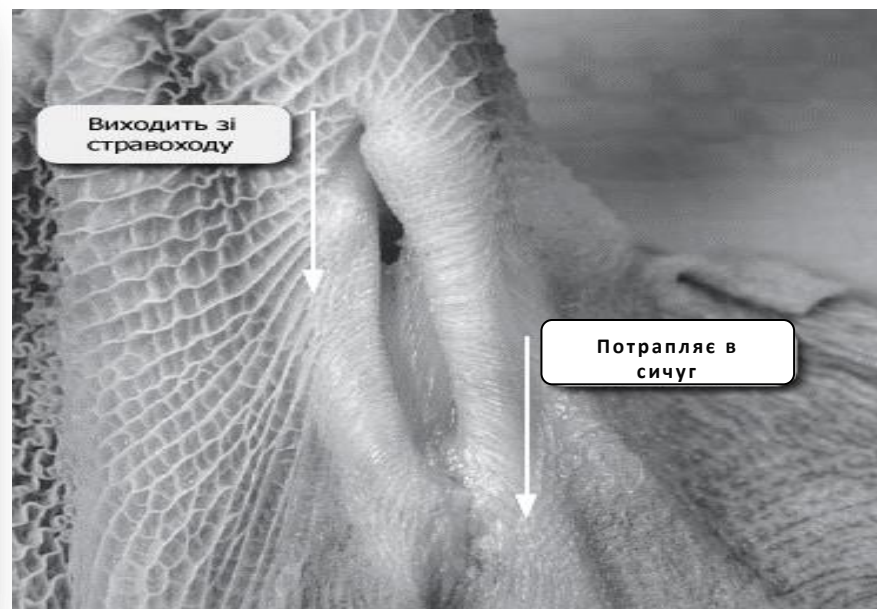
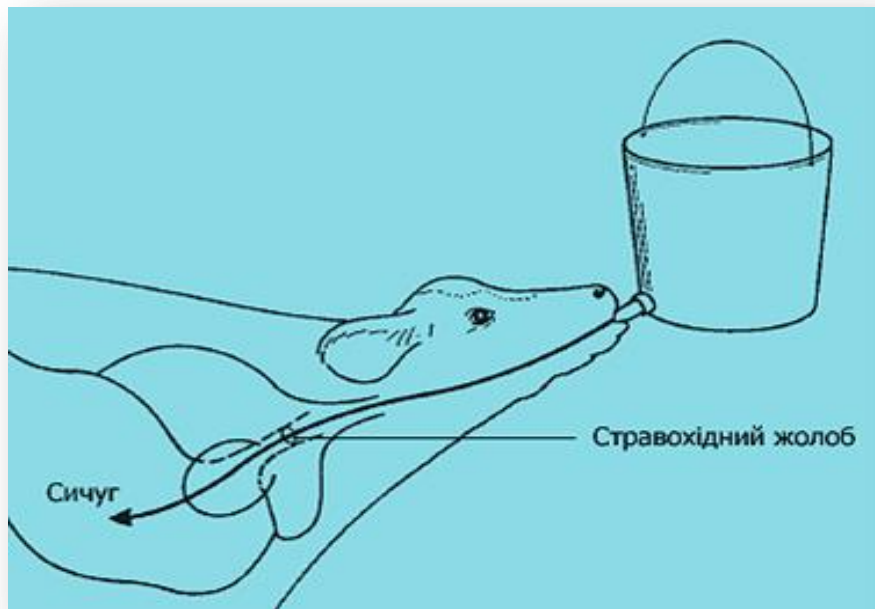
Розвивається загальне ослаблення організму, м'язова кволість (тварини довго лежать в одній позі (пролежні), а деякі корови самотійно не можуть підніматися). Волос у них стає скуйовджений, матовий і часто випадає. Тварини сильно пітніють, а при найменшому пониженні температури у них настає тетанія мускулатури.

Потреба в питній воді дійної корови при різній температурі навколишнього середовища, л

Виробництво молока, кг/добу	Температура (°C)		
	0 °C	15 °C	30 °C
0	37	46	62
10	47	65	83
20	63	81	99
30	77	95	113
40	91	109	127

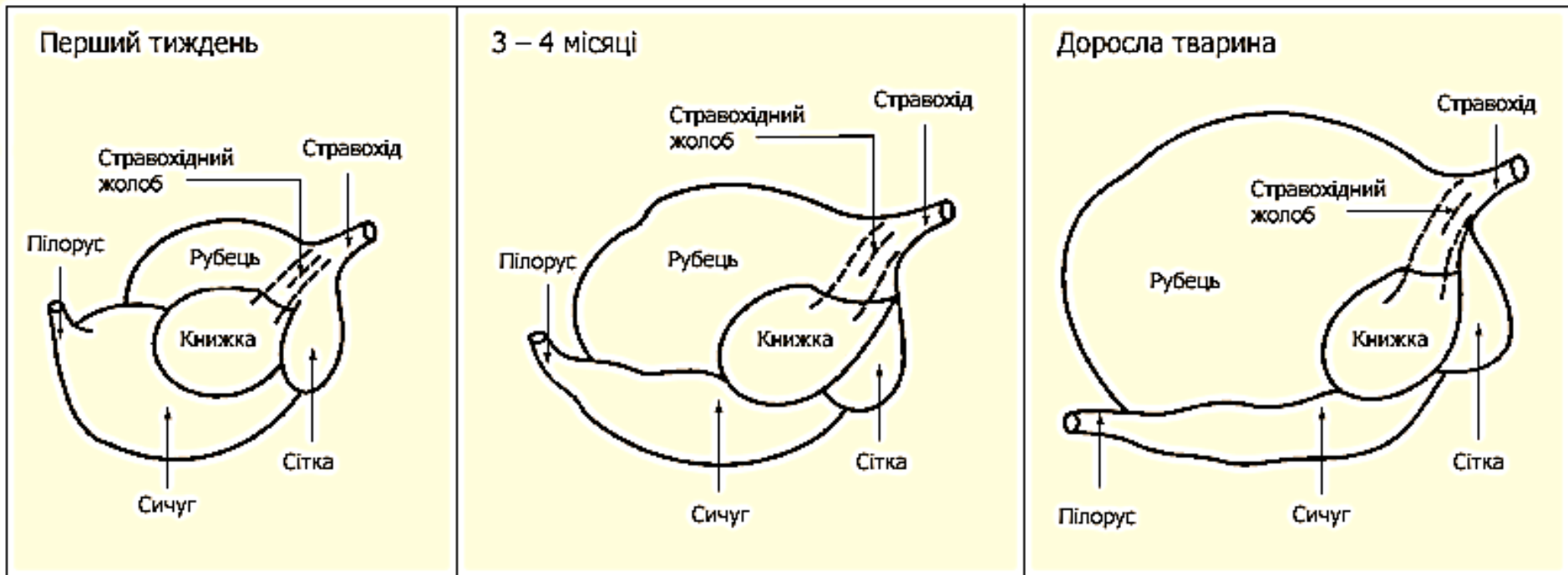
5. ГОДІВЛЯ МОЛОДНЯКУ ХУДОБИ

М'язові складки ретикуло-рубцевого відділу утворюють стравохідний жолоб і спрямовують молоко в сичуг.

Новонароджене теля відносно погано перетравлює вуглеводи, виняток – лактоза. Після 3-тижневого віку, спостерігається помітне поліпшення здатності теляти перетравлювати крохмаль. Саме в цей період, коли ензими стають більш активними, зростає спроможність телят перетравлювати рослинний білок в кормах.

Розвиток відділів шлунку ВРХ від народження до досягнення дорослого віку

Відносний розмір відділів шлунку ВРХ від народження до досягнення дорослого віку

Вік	% від загального розміру багатокammerного шлунку			
	рубець	сітка	книжка	сичуг
Новонароджене теля	25	5	10	60
3-4 місяці	65	5	10	20
Доросла тварина	80	5	7-8	7-8

Норми годівлі молодняку залежать від:

- вік;
- призначення молодняку;
- стать;
- жива маса;
- середньодобові прирости.

Допомога новонародженому теляті

Примірна схема годівлі телят до 6-місячного віку

Вік		Жива маса в кінці періоду	Добова дача кормів, кг										
Мі- сяць	Дека- да		Молоко		Концкорми		Соковиті					Сіно	
			цільне	збиране	вівсянка	ком- бікорм	морква	кормові буряки	силос	сінаж	зелена маса		
I	1		6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2		7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	прив.
	3		7	2	0,1	-	0,1	-	-	-	-	-	0,1
За 1-й місяць		52	200	20	1,0	-	1,0	-	-	-	-	-	1,0
II	1		6	4	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-	Підсу- шена	0,2	
	2		5	8	0,5	0,4	0,3	0,3	-	-		0,3	
	3		4	8	0,8	0,4	0,4	0,5	-	-		0,5	
За 2-й місяць		72	150	200	15	10	9,0	10	-	-	10	10	
III	1		-	8	-	1,2	0,5	0,5	-	0,5	При- в'я- лена	0,7	
	2		-	6	-	1,4	0,5	1,0	-	1,0		1,0	
	3		-	6	-	1,5	0,7	1,5	-	1,5		1,3	
За 3-й місяць		92	-	220	-	41	17	30	-	30	70	30	
IV	1		-	4	-	1,7	0,8	1,5	2	2,0	10	1,4	
	2		-	2	-	1,7	1,0	1,5	2	2,5	12	1,5	
	3		-	-	-	1,7	1,0	1,5	3	3,0	13	1,5	
За 4-й місяць		113	-	60	-	51	28	45	70	75	350	44	
V	1		-	-	-	1,8	-	1,8	3	3,0	14	1,5	
	2		-	-	-	1,9	-	2,0	4	3,5	15	1,6	
	3		-	-	-	2,0	-	2,4	5	3,5	15	1,7	
За 5-й місяць		134	-	-	-	57	-	62	120	100	440	48	
VI	1		-	-	-	1,7	-	2,6	5	3,8	16	2	
	2		-	-	-	1,5	-	2,8	6	4,0	17	2	
	3		-	-	-	1,5	-	3,0	7	4,0	18	2	
За 6-й місяць		155	-	-	-	47	-	84	180	118	510	60	
Всього за 6 місяців			350	500	16	216	55	231	370	395	1380	193	

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО СХЕМ ГОДІВЛІ ТЕЛЯТ

1. Кожне теля повинно випити не менше 200 кг свіжого молока (племінна теличка – 350 кг).

2. Теля до 4-ох місяців повинно одержати не менше 300 кг (племінна телиця 400-450 кг) збираного молока (відвійок).

3. З 15-денного віку телят треба привчати до порпання високоякісного бобового сіна (з листтям).

4. З 1-місячного віку в раціони телят необхідно вводити подрібнену моркву та кормові буряки (по 2-6 кг на добу).

5. Сухі концентрати (дерті вівса, ячменю, макуху) згодовують телятам із 1,5-2-місячного віку.

6. Силос, а влітку свіжу зелену масу дають телятам після 4-міс. віку, оскільки більш раннє згодовування цих кормів викликає проноси.

Порівняння розвитку папіл рубця телят, яким згодуюється:

- лише молоко (А),
- молоко і зерно (В) ,
- молоко і сіно (С).

Структура раціонів ремонтних телиць:

- ❑ сіно, солома – 15-20%;
- ❑ силос – 20-40%;
- ❑ сінаж – 20-30%;
- ❑ коренеплоди – 10-20%;
- ❑ концентровані корми – 10-30%.

У літній період основу раціонів телиць складають зелені корми, добова даванка яких (враховуючи і випасання), має бути наступною (кг) у віці:

- 7–9 місяців – 18–22;
- 10–12 місяців – 22–26;
- 13–15 місяців – 26–30;
- 16–18 місяців – 30–35;
- 18–24 місяці – 35–40.

6. ВІДГОДІВЛЯ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Відгодівля – це нормована годівля призначених на м'ясо тварин, яка спрямована на одержання в найкоротший термін запланованого приросту їх живої маси за рахунок інтенсивного нагромадження структурних і резервних речовин (білку, жиру та ін.) при економному витрачанні кормів.

При складанні раціонів для відгодівлі худоби враховують:

- жива маса;*
- інтенсивність росту;*
- період відгодівлі.*

ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА УСПІХ ВІДГОДІВЛІ

ЦИКЛ ВІДГОДІВЛІ

I період – вирощування телят молочників до 6-міс. віку;

II період – дорощування молодняка з 6 до 12-міс. віку;

III період – заключна відгодівля худоби з 12-міс. віку до реалізації на м'ясо.

ПРОГРАМА РОСТУ МОЛОДНЯКУ ПРИ ДОРОЩУВАННІ

Жива маса по періодах дорощування, кг	Вік, міс.	Тривалість періоду, діб	Середньодобовий приріст, г	Загальний приріст, кг	Жива маса в кінці періоду, кг	Вік, міс.
160-170	6	60	750-800	45-48	205-218	8
205-218	8	60	750-800	45-48	250-266	10
250-266	10	60	750-800	45-48	295-314	12

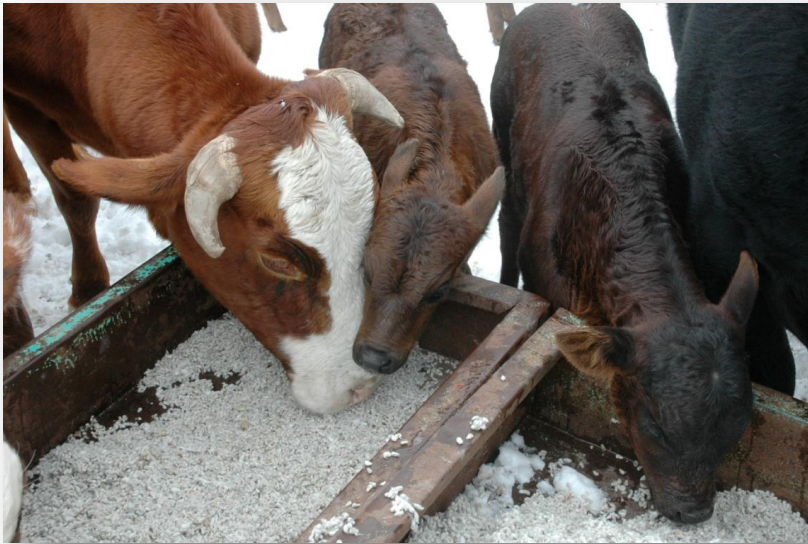
ВІДГОДІВЛЯ ХУДОБИ НА ЖОМІ

Структура раціону:

- жом – 50-80%,
- грубі корми – 10-20%,
- концентрати – 10-40%.

На 100 кг живої маси згодують:

- жом – 10-20 кг,
- грубі корми – 1-2 кг,
- концентрати – 0,2-0,8 кг.

ВІДГОДІВЛЯ ХУДОБИ НА БРАЗІ

Структура раціону:

- брага* – 50-80%,
- грубі корми* – 10-15%,
- концентрати* – 5-10%.

На 100 кг живої маси згодують:

- брага* – 15-25 кг,
- грубі корми* – 1-2 кг,
- концентрати* – 0,5-1,0 кг.

ВІДГОДІВЛЯ ХУДОБИ НА СИЛОСІ

Структура раціону:

- силос* – 45-75%,
- грубі корми* – 10-20%,
- концентрати* – 15-45%.

На 100 кг живої маси згодують:

- силос* – 6-8 кг,
- грубі корми* – до 1 кг,
- концентрати* – 0,2-0,8 кг.

ВІДГОДІВЛЯ НА ЗЕЛЕНИХ КОРМАХ

При відгодівлі худоби використовують зелену масу, переважно з культур зеленого конвеєру (30-40 кг/добу), з добавкою концентратів (1,0-1,5 кг), кухонна сіль (60-70 г) з мікроелементами та фосфорні підкормки.

Дякую за увагу!

Лекцію підготував доцент кафедри годівлі тварин і технології кормів ГОЛОДЮК І.П.